

Een wintermaand in stolpenland

Op **8 februari** zendt 'Van Gewest tot Gewest' het programma 'Boerderijen in de weg' uit, over de problemen langs de N9 tussen Alkmaar en Zijpe. Deze uitzending wordt het begin van een reeks van ontwikkelingen bij het streven naar behoud van stolpen in de zogenaamde 'Bocht van Bergen'. De bewoners krijgen lokaal zowel maatschappelijke als bestuurlijke steun. Het overleg krijgt nieuwe impulsen en slaat gelukkig een nieuwe, perspectiefbiedende weg in. De Boerderijenstichting is uitgenodigd voor een gesprek met wegbeheerder Rijkswaterstaat.

Op **9 februari** overlijdt, geheel onverwacht, Johan Schilstra. Oprichter, (oud-) voorzitter en erelid van onze stichting. Op 14 februari wordt hij onder overweldigende belangstelling te Bergen begraven.

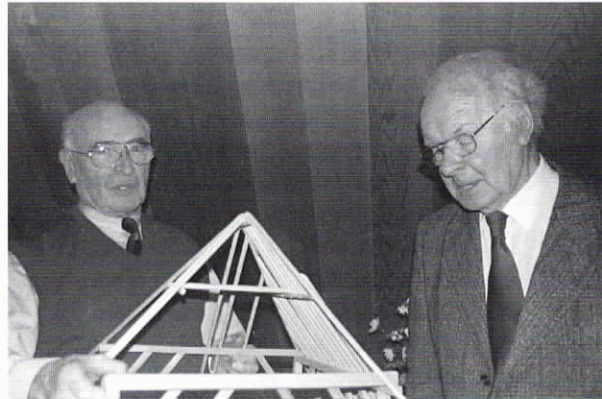

Deel van de nieuwe tentoonstelling

Op **26 februari** is de nieuwe tentoonstelling 'De stolp in beeld' klaar en begint zijn reis door Noord-Holland in de Openbare Bibliotheek in Oudorp. Op 11 maart houdt Sander Douma er een lezing, bijgewoond door een flink aantal toehoorders.

Op **28 februari** trekt een groep enthousiaste stolpenvrienden door West-Friesland. De te bezoeken boerderijen in Wognum en Twisk staan letterlijk in de schijnwerper van een felle winterzon. Het onthaal is overal even vriendelijk en

Johan Schilstra 1915-1998

Johan met links mede-pionier Rob van de Waal

Johan Schilstra, beschermheer van de Noord-Hollandse cultuur, ambassadeur van de stolp, is niet meer. Onverwacht overleed hij op maandag 9 februari. 'Is er iets mooiers en gavers te bedenken dan de boerenstolphoeve te midden van zijn bijgebouwen, erf, moestuin,

melkbocht en boomgaard?' Dat vroeg hij zich af, al in 1969, in zijn bestseller 'Dit land boven het IJ'.

Achttien jaar later richt hij samen met enkele anderen de stichting 'Vrienden van de stolp' op, die kort daarna tot Boerderijenstichting Noord-Holland wordt omgedoopt. Johan was, zoals de Stolp-award

vermeldde die hij ter ere van zijn 80ste verjaardag kreeg, vierkant voor de stolp. Johan had een uitgelezen besef voor de verbanden in de regionale cultuurhistorie met een opmerkelijk oog voor de details. In de periode van zijn

Lees verder op pagina 3

Meer nieuws

De Nieuwsbrief verschijnt met ingang van dit nummer in een nog uitgebreidere omvang.

Er bleek ruimte te kort om alle kopij op te nemen. Het is de bedoeling om in het komend najaar een extra, uitgebreide special uit te geven, gewijd aan boerenerven en -tuinen in de Schermer. Meer daarover in het volgend nummer dat in de zomer verschijnt. ▲

de toelichting elke keer net even anders. Dat maakt deze excursie langs de vijf historisch waardevolle stolpen instructief en leerzaam. Deze dag met boerderijbezoek is een nieuwe activiteit van onze stichting, blijkt een succes en wordt daarom komende herfst herhaald.

Over deze onderwerpen meer in deze Nieuwsbrief. ▲

Donatie 1998

Binnenkort wordt overgegaan naar een andere wijze van het laten overmaken van uw donatie. U leest erover in de volgende Nieuwsbrief. ▲

INHOUD

- ▲ *Een wintermaand in stolpenland*
- ▲ *Johan Schilstra 1915-1998*
- ▲ *Actie N9*
- ▲ *Stolpen in het nieuws*
- ▲ *Stolpen bekijken*
- ▲ *Berichten*
- ▲ *Subsidie kleine restauratie*
- ▲ *Stolpvertelling*
- ▲ *Advisering*
- ▲ *Stolpenwinkel*

HEM

De Hout 34

Aan schilderachtig laantje gelegen vrijstaande villa met appartement in voormalig koetshuis gelegen op ca. 2050 m² grond. Dit unieke object, gebouwd in 1900 is c.v. verwarmd, verkeert in goede en bewoonbare staat, evt. ruimte voor aanvullende verbouwingwensen. Ind: L-vormige woonk. v.v. parketvloer en open haard, open keuken, kelder met stahoogte, hal en werkkmr. 1e verd. overloop, toilet, 4 slkmr. met dakkapellen, badk. douche/ligbad/wastafelduo. Karakteristiek koetshuis bereikbaar via werkk., beneden grote kamer, badk./toilet en c.v.-ruimte met daarboven zit-/slaap-/werkkamer met pantry. Voorts garage (5,5 x 3 m), tuinhuisje. Verwarmd hobbyruimte/atelier, en carport.

Aanvaarding: in overleg 28-208
Vraagprijs: f 685.000, -- k.k.

van Overbeek
MAKELAARS / TAXATEURS ONROEREND GOED

LEPELAAR 3
1628 CZ HOORN
TEL. 0229 - 271777
FAX 0229 - 272654
DHR. P.C. VAN TONGEREN

Al méér dan 37 jaar!
**HOUTWORM, BOKTOR,
ZWAMBESTRIJDING...**

- polymeer-chemische restauratie van ingerotte balkeinden onder KOMO-keur
- waterafstotende gevelimpregnering
- conserveermiddelen voor hout en steen voor vakman en doe-het-zelver

Bel voor vrijblijvend
advies en offerte

VAN LIEROP
Impregneerbedrijven B.V.

Nijverheidsplein 7 • Heerhugowaard (072) 574 18 56

RIETDEKKERSBEDRIJF

SIJM

**NIEUWBOUW, REPARATIES
EN ONDERHOUD**

Dorpsstraat 179 Zwaag, Tel. 0229 - 262140

buro architect w.schagen h.b.o. b.n.a.
leijerdijk 13 1733 ja nieuwe niedorp telefoon (0226) 411644 fax 413104

Steek uw licht op bij het grootste bouwarsenaal.

Specialist in: pannen en gevelstenen

■ BouwCenter ■ BBN

Toonzaal: "De Doelen", Achterstraat 2, 1621 GH Hoorn, Tel.: 0229-212922

Heeft u bouwplannen?

*Bouwer van burger- en utiliteitsbouw,
restauratie, renovatie, onderhoudswerken
en projectontwikkeling.*

Akerbouw b.v.
Geesterweg 6a
1911 NB Uitgeest
0251-315817

NVOB

Nederlands Verbond
van Ondernemers
in de Bouwnijverheid

FILIP TRUYEN

ARCHITEKT HBO-BNA

TELEFOON 020 403 15 88 TELEFAX 020 403 34 69

**STEENHANDEL
MARTIEN MOL BV**
Tel. 072 - 5091707
Postbus 60 - 1870 AB - Schoorl

- groothandel in oude bouwmaterialen
- in- en verkoop gebruikte straatstenen
- gebikte metselsteen - dakpannen - plavuizen
- wandtegeltjes - ijzerwerk - hekwerk - enz.
  - schouwen en oud sanitair

OPSLAG:
Zijperweg 20, industrieterrein Lagedijk
Schagen
Tel. 0224 - 215235

DIJKEINDE 1, 1153 PH ZUIDERWOUDE nabij Monnickendam

MAATWERK IN:

**KOZIJNEN
RAMEN
DEUREN
TRAPPEN
LIJSTWERK**

Visser H raam

Tel. (075) 617 79 84, Zaandam

Actie N9

Maar liefst 15 van de 17 stolpen langs de N9 tussen Koedijk en Zijpersluis verdwijnen, een traject van amper negen kilometer!

Negen zijn er al gesloopt en zes staan op de nominatie als in 1998 besloten wordt de N9 om te bouwen tot auto-weg. Een trieste kaalslag als gevolg van rigoureuze aanpassing van de N9 door Rijkswaterstaat.

Met deze regels begon in de vorige nieuwsbrief het artikel 'Kaalslag langs de N9'. De berichtgeving luidde diverse acties in en veel aandacht in de media. Het TV-programma 'Van gewest tot gewest' van 8 februari j.l. wijdde een reportage aan het onderwerp waarin de bewoners aan van het nog aan te passen trajectgedeelte Kogendijk-Teugelaan in de gemeente Bergen aan het woord kwamen en twee van onze bestuurs-leden. De algemene opzet van de reportage vertoonde twee delen: de N9 als aanleiding en de stolp als bedreigd cultuurhistorisch bouwwerk.

Om het protest van onze stichting visueel te ondersteunen werden zwarte vlaggen geplant op de plekken waar al boerderijen werden gesloopt. In de reportage kwam duidelijk de verontwaardiging van de betrokkenen over de plannen naar voren. Plannen die voor de nog zes resterende stolpen in geen van beide varianten overlevingskansen bieden. Bij de 80 km variant komen de stolpen door de parallelweg in de knel en bij de 100 km variant verdwijnen ze door rigoureuze bochtafsnijdingen.

Naar aanleiding van de feestelijke opening van de parallelweg ten noorden van Schoorl dam richtten wij ons schriftelijk tot de minister: 'geen reden tot feestvreugde over een weg die al 9 stolpen deed sneuvelen'. Wij bepleitten creatieve oplossingen om het nog aan te vatten deel in ieder geval niet van zijn landschappelijk waardevolle cultuurhistorie te ontdoen. Als reactie werd door ons een uitnodiging voor een overleg ontvangen; bovendien een toelichtend interview in het informatiebulletin van Rijkswaterstaat.

Vervolg van pagina 1

lidmaatschap van Provinciale Staten kreeg hij het gedaan dat bijzondere bouwkundige elementen aan historische bouwwerken vanuit provinciaal beleid een financiële ondersteuning kon krijgen: het 'Schilstra-potje'.

Johan had het vermogen om anderen te enthousiasmeren, om anderen vriendelijk voor zijn standpunten te winnen. Johan was binnen de stichting altijd actief. Onderweg naar provinciebestuurders, naar gemeenten, naar de krant of gewoon naar een boerderij waarvan de bewoner om raad vroeg.

Overleggen, brieven schrijven, praten, telefoneren. Maar ook jarenlang Nieuwsbrieven vouwen en sorteren voor verzending.

Band met de cultuurhistorie

Johan had een band met de historisch waardevolle streken, dorpen en steden in Noord-Holland boven het IJ en een hechte relatie met de waterschapswereld. En een bijzondere band met de Schermer. Een band die tot uitdrukking kwam in zijn contact met Jacob Posch,

burgemeester en dijkgraaf; in zijn deelname in de actie voor het behoud van de 'Twaalf Apostelen', de oudste en toentertijd bedreigde stolp van de droogmakerij, in zijn bewondering voor Henk Tol met wie hij het boek 'Schermerland' maakte.

Op de receptie Anjerfondsprijs in Wittenburg, Schermer, oktober 1997

FOTO: CARLA ROGGE

Johan was een echte 'bruggenbouwer', de eigenschap van hem die in het Schilstra-bruggetje bij de herenboerderij 'Wittenburg', het huidige gemeentehuis van Schermer, bewaard blijft.

Johan laat ons een rijke erfenis aan gedachtengoed na en bovendien een grote opdracht voor verdergaand behoud van de stolpboerderij in het Noord-Hollands landschap.

Wij gedenken Johan Schilstra met respect. ▲

Veel aandacht

Simultaan met de TV-uitzending werd in de Alkmaarse Courant, de Duinstreek en op Radio Noord-Holland uitvoerig aandacht aan de actie besteed. De N9-bewoners lieten zich niet onbetuigd; er werden borden langs de weg geplaatst en pers en politiek werden bestookt. Ook de werkgroep Cultuurhistorie Bes-gebied, historische verenigingen en milieuorganisaties uit de regio alsmede het Westfries Genootschap (commissie Landelijk Schoon) richtten zich tot Rijkswaterstaat om behoud van landschap en stolpen te bepleiten.

De gemeente Bergen, die zich een afzijdige opstelling had gepermitteerd, deed

een creatieve oplossing aan de hand. Grote delen van het polderland aan de oostkant gaan verloren -geen bestemmingsplan verhindert dat- en het gemor van de stolpbewoners aan de N9 -toch ook Bergense gemeentenaren- bleek tot in het gemeentehuis hoorbaar. Wethouder Manschot lanceerde een plan dat tot behoud kan leiden, mits de 80 km variant wordt uitgevoerd en de parallelweg achter de bebouwing omgeleid kan worden. De traject/MER- studie van Rijkswaterstaat gaat de inspraak in en wij hopen dat wijselijk gekozen zal worden voor het miljoenen goedkopere en landschap/milieuvriendelijke 80 km traject (dan maar zonder tijdswinst van twee minuten over 10 kilometer). ▲

STOLPEN IN HET NIEUWS

Uit het Noordhollands Dagblad, verzameld door Ed Dekker, journalist.

De gemeente Anna Paulowna heeft het boerderijcomplex Barsingerweg 31 in **WIERINGERWAARD** de minister aanbevolen als rijksmonument.

Te duur om te laten staan. Voor de eigenaar te **WIERINGERWAARD** reden voor sloop van zijn uit 1890 daterende stolp aan de Zuid Zijperweg 75.

De Veenhoop te **WOGNUM**, de oudste onderlinge verzekeringsmaatschappij van Nederland, verlaagt de premie voor woonstolpen met 10 tot 40 procent.

De aankoop van het aangrenzende woonhuis is een grote stap vooruit om de stolp Westerhem in **MIDDENBEEEMSTER** te bestemmen tot agrarisch museum.

Opvallend in alle droefenis over de afbraak van stolpen langs de weg Alkmaar-Den Helder is de bouw van een woonstolp - met een stalen vierkant - nabij **SCHOORLDAM**.

Een verzekering, de Wederkerige 1820, eert drie jongeren met een beloning voor hun kordate optreden bij een beginnende boerderijbrand in **WOGNUM** met oudjaar.

't Zal je gebeuren. In een aflevering van deze tv-serie van de Tros was een stolp in **WOGMEER** decor voor de verfilming van een waar gebeurd verhaal.

Stolp Jan Glijnisweg 27a - rijksmonument - dreigt ten prooi te vallen aan oprukkende nieuwbouw van **HEERHUGO-WAARD**. De gemeente wordt gemaand tot gematigdheid.

Het nieuwbouwplan Hoep verdrijft het laatste boerenbedrijf tegen de kern van **SCHAGEN**. De stolp zelf, aan de Nes, hoeft niet het veld te ruimen en lijkt woonboerderij te worden.

Als hobby legt fotograaf Piet Beets (61) alle veranderingen in zijn woonplaats **Twisk** vast. Met veel stolpen in zijn omvangrijke collectie.

Een 'vergeten' stolp in **ALKMAAR** aan de Omval van zo'n tweehonderd jaar oud wordt waarschijnlijk gemeentelijk monument.

Dat de 66-jarige kunstschilder Jan Reijnders uit **PURMEREND** raad weet met stolpen, toont een expositie van zijn werk.

Een stolpboerderij aan de Lange Molenweg bij **OTERLEEK** is prachtig omgeven door allerlei narcissen uit overgrootmoeders tijd; een fleurige hobby van de bewoonster. ▲

de Zinger

Traditionele stijlinterieurs, ontwerp en uitvoering van interieurbetimmeringen in traditionele en landelijke bouwstijl.

Gespecialiseerd in keukens met opvallend geïntegreerd hedendaags comfort.

Toonkamer en opslag:

Noorddijk 18, Noordbeemster
Telefoon 0299 690273
Fax 0299 690474

Geopend: dinsdag t/m zaterdag van 11.00 tot 17.00 uur.

Kantoor en werkplaats:

Wormerweg 17
1464 NB Beemster
Telefoon 0299 671922
Fax 0299 674661

Antieke bouwmaterialen en restauratiewerken.

Leveringen van o.a.:

- **Hang- en sluitwerk**
Houten deurknoppen en ladenknoppen, wervels - staartwervels van klein tot groot, deurkrukken in gietijzer, messing, messinghoorn, knoppen van porselein enz., handgesmede vlinderscharnietjes, kruisgehengen - duimgehengen, grendels enz.
- **Wandtegels**
De mooiste 'replica witjes' 13 x 13 en tegeltableau's. Originele 15 x 15 en randtegels enz.
- **Sanitair**
- **Binnen- en buitendeuren**
- **Deurroosters en levensbomen**
- **Schoorsteenmantels**
In marmer en hout.
- **Balusters, trapspijlen, trapleuningen, hekwerken en nog veel meer authentiek materiaal.**

Tevens levering van:

- Aquamarijn natuurverven op lijnolie basis.
- De originele Noorse teer.

Stolpen bekijken

Zaterdag 28 februari was het zover: de eerste stolpenexcursie ging het land in. Het West-Friese land tussen Wognum en Twisk. Er bleken meer aanvragen dan er deelnemers konden zijn. De organisatie van een dergelijke excursie in samenhang met de capaciteit van de bezochte stolpen laten echter geen grotere deelname toe dan zo'n 20 personen.

FOTO: JACQUELINE DE VRIES

De deelnemers bij 'Welgelegen' in Wognum

Het werden er 26 en verzameld werd er in Wognum, waar eerst de stolp Welgelegen werd bezocht. Een fraaie boerderij uit 1879, met zorg gerestaureerd door eigenaar Henk Sloetjes. Vervolgens bezocht de groep de stolp aan de Oude Gouw, recent gerestaureerd en als casco te koop aangeboden door de NV Landelijke Bouwkunst West-Friesland. Voorzitter Nic Groot en architect Wil Schagen gaven er een toelichting bij.

Na de lunch besteeg de groep de bus voor een rit door Nibbixwoud en Midwoud. Toelichting onderweg was er van Ernst van der Kley (Monumenten-zorg Noord-Holland). Hij wees, met motivatie omkleed, op recent op de provinciale monumentenlijst geplaatste boerderijen.

Stolpinterieurs

Twisk is altijd al een schoonheid van een dorp maar deze dag gaf de deelnemers

de mogelijkheid ook prachtige interieurs te zien. Dat van Dorpsweg K111 uit 1746 waar de bewoonster, mevrouw Schermer op degelijke wijze over vertelde; Dorpsweg K69 -een sierraad uit de 17de en 18de eeuw- met de enthousiaste familie Wit en Dorpsweg K108, met het indrukwekkende interieur dat door de gastvrije familie de Ruiters aan de deelnemers werd getoond. De tijd bleek te kort om het gezellige bezoek ook nog met hapje-drankje-nababbel af te sluiten.

Uit het enthousiasme van de deelnemers is duidelijk geworden dat een opzet als deze navolging verdient. Er blijkt een duidelijke behoefte te bestaan om stolpen te bezoeken met een 'wel-en-wee' toelichting van de bewoners. Die van 28 februari nogmaals veel dank hiervoor.

Najaars-stolpenexcursie

Wij bereiden nu de tweede dag-excursie per bus voor. Op zaterdag 24 oktober 1998 met als reisdoel stolpen in de Schermer en de Beemster.

Een provinciale projectbijdrage stelt ons, net als bij de eerste excursie, in staat om de kosten van deelname beperkt te houden: f 40,- p.p. Maximaal aantal deelnemers is 20; ook niet-donateurs kunnen zich opgeven.

Gezien de te verwachten belangstelling: snel melden. De volgorde van binnenkomst reacties bepaalt de mogelijkheid tot deelname, maximaal twee personen per opgave. Deze schriftelijk te richten aan het secretariaat; vervolgens wordt verdere informatie toegezonden. ▲

Berichten

Het standaardwerk 'De landelijke bouwkunst in Hollands Noorderkwartier' van L. Brandts Buys is al geruime tijd uitverkocht. Bij ons secretariaat is een exemplaar van het boek te leen.

In Gelderland wordt nu ook een Boerderijstichting opgericht terwijl de plannen voor oprichting in Friesland, Limburg en Overijssel zich positief ontwikkelen. Alle provincies bezitten dan een Boerderijstichting, landelijk opererend in het Landelijk Beraad Boerderijen.

Recent verschenen is het Noord-Holland magazine. Het blad met alle bezienswaardigheden en een dag-agenda met 3.500 evenementen in heel Noord-Holland, van mei tot oktober. Met artikelen over cultuurhistorie, een kaart met alle musea en overzichten van tentoonstellingen, boottochten, fietsroutes, markten, orgeltochten en kaasboerderijen. Bovendien een uitneembare wandelkaart voor een route over de Beemsterringdijk van Oosthuizen naar Schermerhorn. Met 84 pagina's in kleur de onmisbare gids voor een zomerlang cultuur en recreatie. Speciaal voor onze donateurs is het blad voor f 4,50 (incl. portokosten) met onderstaande bon in huis te halen.

In enveloppe zenden aan:
Kunst en Cultuur Noord-Holland
Antwoordnummer 942
2000 VB HAARLEM
(postzegel niet nodig) ▲

REFESTERBON
Noord-Holland-magazine

Naam: _____

Adres: _____

Postcode en woonplaats: _____

Telefoon: _____

Bank- of gironummer: _____

Handtekening: _____

Ondergetekende verleent hierbij een éénmalige machtiging aan Kunst en Cultuur Noord-Holland om onherroepelijk van zijn/haar bank- of girorekening het bedrag van f 4,50 af te schrijven.

aannemersbedrijf

DUINMAIJER

**nieuwbouw
verbouw
restauratie
onderhoud
houtskeletbouw
machinale houtbewerking**

Oostdijkje 8, 1483 AA De Rijp
tel: 0299 - 673487 / 671345
fax: 0299 - 674626

ARCHITECTEN- EN
INGENIEURSBUREAU
W.A. DE HERDER BNA

Varkensgrasweg 3 - 5
WESTERLAND - HIPPOLYTUSHOEF

telefoon: 0227 - 591474
telefax: 0227 - 591931

HOEKSTRA & VAN ECK BV

MAKELAARS TAXATEURS O.G. ASSURANTIËN

MONNICKENDAM,	KERKSTRAAT 64,	0299 654000*
PURMEREND,	WATERLANDLAAN 88,	0299 472021*
AMSTERDAM,	WESTEINDE 10,	020 6241214*
ALKMAAR,	KENNEMERSTRAATWG 181,	072 5272000*
HEERHUGOWAARD,	MIDDENWEG 239,	072 5712217*
ZAANDAM,	WESTZIJDE 73,	075 6707777*

**Onze naam,
uw garantie voor
kwaliteit**

DE STOLPSPECIALIST VOOR HEEL NOORD-HOLLAND

Utiliteitsbouw, restauraties, winkels,
hotels, boerderijen en woningbouw

Architektenburo Cornelis de Jong bv
Middenweg 189, 1462 HM Middenbeemster
telefoon 0299 681407, fax 0299 683473

voor:
nieuwbouw - verbouw
renovatie - restauratie
woningbouw
utiliteitsbouw
sportaccommodaties
interieur adviezen

**architektenburo
sander douma bna**

1841 gb stompetoren
noordervaart 73
tel. 072-5039847
fax 072-5039803

van wier

VRIENDEN VAN DE STOLP

van wier
GRAFISCHE FORMGEVING BNO
Oude Haven 83 Medemblik
Postbus 150
1670 AD Medemblik
Tel. 0227-543230
Fax/ISDN 0227-547501

van der Bel b.v.

SLOOPWERKEN EN HOUTHANDEL ASBEST VERWIJDERING

- Sloopwerken • Renovatiesloopwerk
- Asbestsanering • Brandschade-, c.q. opruimingswerkzaamheden
- Houthandel; nieuw en gebruikt

Zuiderzeestraat 16, 1719 LA Aartswoud
Telefoon 0229-581327, Fax 0229-582772

AARDINGEN & BLIKSEMBEVEILIGING

G. de Boer v.o.f.

Witte Paal 41
1742 NL SCHAGEN
Tel. 0224-217045
Fax 0224-296951

Het behandelt de geschiedenis van de stolp en geeft met tal van illustraties nuttige informatie. Een aantrekkelijk lees- en kijkboek!

Formaat 21 x 20 cm,
Ingenaaid, 120 blz.
ISBN 90-71123-14-6
Prijs: f 29,50

Nog verkrijgbaar:
'de stolp te kijk'

Uitgave: Stichting Uitgeverij Noord-Holland, Wormerveer.
Dubbele Baart 10, 1521 bc Wormerveer, telefoon (075) 647 67 77

Sint Laurensstraat 5 / hoek Langestraat
1811 KM Alkmaar Telefoon (072) 527 23 27

Subsidie kleine restauratie

De Provincie Noord-Holland heeft een subsidieregeling voor de restauratie van niet-beschermde objecten. Deze regeling is de opvolger van het zogeheten 'Schilstra-potje'.

In vergelijking daarmee kent de huidige regeling nu niet meer de beperking van een jaarbudget van f 7.500,--. Wel is de hoogte van het uit te keren subsidiebedrag gelijk gebleven: een maximum van f 1.000,--.

Met deze subsidie kan restauratiewerk worden ondersteund van beeldbepalende onderdelen zoals bijvoorbeeld deuren, hekken, gootlijsten, makelaars en ronde schoorstenen.

FOTO: WIJNDEL JONGENS

De regeling is als volgt omschreven:

Subsidiecriteria

Artikel 18

Subsidie kan worden verleend in de kosten van herstel van onderdelen van nog niet van overheidswege beschermd objecten, die naar het oordeel van gedeputeerde staten voldoende monumentale waarde bezitten.

Vorm van de subsidie

Artikel 19

De subsidie is een projectsubsidie in de vorm van een tekortsubsidie.

Berekening subsidie

Artikel 20

De subsidie bedraagt 30% van de door gedeputeerde staten goedgekeurde kosten tot een maximaal subsidiebedrag van f 1.000,--.

Stolpvertelling

Er staan meer piramiden in Noord-Holland dan in heel Egypte. Maar het precieze aantal Noord-Hollandse stolp-piramiden is bij niemand bekend. Wij houden het er al een tijdje op dat het er ruim 4.000 zijn, op basis van landbouwkundige gegevens uit omstreeks 1960 en inventarisaties van S.de Jong in 1976-1983. Wij pleiten er voor dat met een telling het aantal stolpboerderijen in Noord-Holland bekend zal worden. Als instrument bij bescherming en ruimtelijke ordening. Als één van onze activiteiten zijn wij, te beginnen in 1998, bereid aan zo'n telling mee te werken.

Met de inventarisatie van de MIP (Monumenten Inventarisatie Project), uitgevoerd door de provincie enkele jaren geleden, zijn om en nabij 1.350 stolpboerderijen uit de periode 1850-1940 op een lijst gezet. Deze boerderijen volgen nu de procedure van selectie (MSP) om er vervolgens een monumentenstatus aan te verbinden, naar mate van belang te rangschikken als rijks-, provinciaal of gemeentelijk monument.

Tussenstand

Voor de bescherming van de stolp betekent dit een positieve ontwikkeling langs een overigens procedureel lange weg met een financieel onzekere toekomst. De rijkslijst bevatte al de te beschermen boerderijen van vòòr 1840,

De aanvraag

Artikel 21

De aanvraag dient vergezeld te zijn van:

- een gespecificeerde begroting van de kosten;
- een gespecificeerde beschrijving van de uit te voeren werkzaamheden;
- een foto of tekeningen van het te herstellen onderdeel.

Om in aanmerking te komen voor deze subsidieregeling rechtstreeks de provincie Noord-Holland benaderen: Provincie Noord-Holland, afd. Monumentenzorg t.a.v. de heer Koos Laan, 023-514 31 43.▲

naar opgave van het Nationaal Contact Monumenten zijn dat er in Noord-Holland 337 ('agrarische gebouwen'; naar schatting 250 stolpen). De rijkslijst breidt nu uit met ca. 60 stolpen van na 1850. Het aantal boerderijen als provinciaal monument bedraagt nu 67 (waarvan het overgrote deel stolpen). Het totaal door rijk en provincie beschermde stolpboerderijen is nu bij benadering: 370. Op gemeentelijk niveau is de situatie niet eenduidig; een aantal gemeenten kent al een lijst van gemeentelijke monumenten en een aantal andere gemeenten hebben de intentie om tot zo'n lijst te komen.

Compleet stolpenlandschap

Toch zal het merendeel, naar schatting 3.500 stolpen, geen enkele status krijgen. Een goede zaak is het dat er in de procedure tot bescherming de laatste tijd vaart lijkt te zitten, met overigens onzekerheden over de invulling van het gemeentelijk aandeel. Helaas zijn -en te vrezen valt: blijven- veruit de meeste stolpen vogelvrij. Naar ons idee ligt hier een taak voor de provincie: de spreiding van de stolp in het landschap en de betekenis ervan in cultuurhistorisch opzicht maken Noord-Holland tot Noord-Holland. ▲

Hoeveel stolpen in onze droogmakerijen?

319	Beemster
229	Zijpe
138	Schermer
100	Purmer
79	(Wijde) Wormer
66	Wieringerwaard
(Heerhugowaard was nog niet verwerkt)	

(S. de Jong, die als rayonhoofd werkzaam was bij de Rijksdienst Monumenten, maakte in de jaren 1976-1983 voor de Stichting Historisch Boerderij-onderzoek een eerste inventarisatie).

Advisering

Onze Boerderijstichting kan u 'op locatie' deskundig van advies dienen. Het aantal uitgebrachte adviezen blijft groeien: 24 in 1996; vorig jaar waren het er al 32. Om een indruk te geven van de verschillende vragen is hier een overzicht van deze 32 verstrekte adviezen in 1997.

- ▲ 5x Bouwkundige staat i.v.m. aankoop (c.q. keuring)
  - ▲ 5x Algemene constructie
  - ▲ 4x Veranderen gevelindeling
  - ▲ 4x Ramen/kozijnen/raamindeling
  - ▲ 3x Dakconstructie
  - ▲ 3x Aanbrengen dakkapel/dakramen
  - ▲ 3x Verzakkende muren/scheurvorming
  - ▲ 2x Suggesties voor algemene herindel-
ling
  - ▲ 2x Nieuwe indeling darsruimte/darsdeur
  - ▲ 2x Vierkantsconstructie
  - ▲ 2x Verbouwen/vergroten stal/schuur
  - ▲ 2x Rieten dak
  - ▲ 2x Houtwormbestrijding
  - ▲ 2x Vloerconstructie/fundering
  - ▲ 2x Algemene vragen over onderhoud
  - ▲ 2x Muren en ramen terugbrengen in
oorspronkelijke stijl
  - ▲ 2x Vochtproblemen/isolatie
  - ▲ 1x Kleuren van het schilderwerk
  - ▲ 1x Splitsing; geschikt maken voor
bewoning door 2 gezinnen
  - ▲ 1x Aanbrengen slaapkamer
  - ▲ 1x Bouwkundige staat i.v.m. renovatie
  - ▲ 1x Toegangshek
  - ▲ 1x Slopen of verbouwen?
- (sommige aanvragers hadden meer dan één vraag)

Vele malen werd de vraag gesteld naar subsidiemogelijkheden. In vele gevallen werden adressen verstrekt van leveranciers en bedrijven en in een aantal gevallen werd doorverwezen naar een architect en naar de gemeente i.v.m. bestemmingsplan, aanvragen en regelingen.

- ▲ Andijk (2x)
  - ▲ Oosterblokker/Andijk
  - ▲ Bovenkarspel/Andijk
  - ▲ Beemster
  - ▲ Noordbeemster
  - ▲ Bergen (4x)
  - ▲ Sint Pancras/Bergen
  - ▲ Berkhout
  - ▲ Burgerbrug
  - ▲ Castricum
  - ▲ Castricum/Barsingerhorn
  - ▲ Egmond aan den Hoef
  - ▲ Hem
  - ▲ Hensbroek
  - ▲ IJpendam
  - ▲ Kampen/Ursem
  - ▲ Krabbendam
  - ▲ Monnickendam
  - ▲ Santpoort/Zuidscherm
  - ▲ Schagen
  - ▲ Spijkerboor
  - ▲ Stompvoren
  - ▲ Uitgeest
  - ▲ Warder
  - ▲ Westwoud
  - ▲ Wijdewormer (2x)
  - ▲ Zwaagdijk-Oost
- Herkomst van de aanvragers
(huidige woonplaats/plaats object)*

FOTO: HENK JELLEMA

Deze stolp in Bergen was zeer vervallen en krijgt na advies nieuw leven

Stolpenwinkel

De videoband 'Stolpen van binnen en van buiten' toont de 10 mooiste stolpen en voorbeelden van ander gebruik. f 25,- incl. porto (gironummer zie colofon).

Er zijn van het fraaie boek 'De stolp te kijk' exemplaren te bestellen door overmaking van f 29,50, incl. porto (gironummer zie colofon).

Er zijn drie beschreven **fietsroutes** verkrijgbaar, samengesteld met Toer-in en ANWB. Met beschrijvingen, foto's, tekeningen en routekaart.
Deel 1 door West-Friesland: Schellinkhout, Blokker, Hoogkarspel en Westwoud (30 km)
Deel 2 door West-Friesland: Wognum, Midwoud, Twisk en Benningbroek (32 km)
Deel 3 door de Beemster (34 km).

Per route: f 3,50, incl. porto;
alle drie: f 10,-, incl. porto
(gironummer zie colofon).

Nieuwsbrief nr. 21 van de Boerderijstichting Noord-Holland 'Vrienden van de stolp', mei 1998.

Secretariaat: Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen, telefoon 072 - 589 45 51.
Giro 338181 t.g.v. penningmeester Stichting Vrienden van de Noordhollandse stolp, Oosterblokker.

Redactie: Mart Groentjes en Willem Messchaert

Grafische verzorging: Carla Buijsman, Le Bureau, Zwaag (0229 - 21 73 46)

Advertenties: Mooijman Media- en Projectmanagement, Zwaag (0229 - 24 46 27)

Druk: Meco Offset, Zwaag

Opplage: 1.500 exemplaren

De nieuwsbrief verschijnt 3 maal per jaar.

Het bestuur van de Boerderijstichting Noord-Holland 'Vrienden van de stolp':

- E. Vermeer (voorzitter)
- Larixplantsoen 15, 1702 XG Heerhugowaard
- M. Groentjes (secretaris)
- Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen
- J. van Diepen (penningmeester)
- Zuiderdracht 14, 1696 AL Oosterblokker
- W. Messchaert (perscontacten, vierkantdeling)
- Stierop 1, 1911 NG Uitgeest
- S. Douma, Schermerhorn
- C. de Jong, Middenbeemster
- L. Maats, Amsterdam
- W. Schermerhorn, Grootchermer
- F. Truijen, Zuiderwoude
- P. Verhoeven, Heerhugowaard
- A. Zandt, Twisk

Erelid:
dr. ir. R. van de Waal, Heemstede

De adviseringscommissie:

S. Douma, A. Geertman (boerenerven), C. de Jong, ing. P.J. Pret (secretaris) en F. Truijen.

Advisering

Verzoeken om advies gaarne telefonisch op te geven aan de secretaris van de adviseringscommissie, dagelijks bereikbaar tussen 10.00 en 16.00 uur, 072 - 562 47 05.

Het is mogelijk adviezen m.b.t. constructief-technische onderwerpen 'op locatie' uit te brengen. Voor een dergelijk (eerste) advies wordt een bijdrage van f 75,- (donateurs) of f 100,- (niet-donateurs) in rekening gebracht.

De activiteiten van de Boerderijstichting Noord-Holland 'Vrienden van de stolp' worden mede mogelijk gemaakt door bijdragen van de stichting Welstandszorg Noord-Holland en de Dr. Hofsteestichting.